

Rajski vrtovi pod Snežnikom

Razstava

Avtorji besedil in interaktivnih vsebin: mag. Špela Habič, Uroš Mlinar, Tadej Kogovšek, Barbara Požar, Manca Černigoj

Drugi sodelavci projekta: Mojca Habič, Erika Koblar, Klara Škrinjar, mag. Slavko Polak

Avtorji fotografij in slikovnega gradiva: mag. Špela Habič, mag. Slavko Polak, Aleš Jagodnik, Dare Šere, Valentin Schein, Miha Krofel, dr. Boštjan Surina, Andraž Žnidaršič, Andrej Hudoklin, Bojana Fajdiga, Barbara Požar, Tadej Kogovšek, Leon Kebe, Gorazd Koščak, mag. Mirko Perušek, Marjan Vaupotič

Kratka predstavitev:

Razstava predstavlja biotsko pestrost v širšem območju Snežnika, v območju, ki ga zajema načrtovani regijski park Snežnik. Obsega 8 informativnih panojev in prikazuje izjemno biotsko pestrost ekosistemov in vrst od vrha Snežnika, skozi gozdove in suha kraška travišča v podzemlje. Predstavljen je tudi živi svet Pivških presihajočih jezer, Cerkniškega jezera ter Planinskega polja. Razstava je popestrjena z interaktivnimi vsebinami na dveh izvirnih interaktivnih stebrih, kjer se obiskovalci lahko preizkusijo v poznavanju pojmov in vsebin, ki jih prikazuje razstava ter izrazijo tudi svoje mnenje. Poseben dodatek k interaktivnemu delu razstave so tudi zvoki iz dnevnega in nočnega življenja različnih naravnih ekosistemov, ki obiskovalce spremljajo kot zvočna kulisa.

Vsebina:

Uvodoma je predstavljeno obravnavano območje ter razložen pojem biotske raznovrstnosti skupaj z osnovnimi razlogi za visoko kvaliteto naravnega okolja v obravnavanem delu Slovenije. Pojasnjene so kategorije ogroženosti rastlinskih in živalskih vrst z rdečih seznamov.

Vrh Snežnika je predstavljen z izjemno pestrostjo rastlinstva nad zgornjo gozdno mejo. Na visokogorskih traviščih najdemo tako značilne alpske kot značilne dinarske rastline, večina z rdečega seznama ogroženih vrst. Posebnost na Snežniku so tudi subalpinski bukov gozd, ki tvori dinarsko zgornjo gozdno mejo ter mraziščne kotline z vegetacijskim obratom.

Zahodna pobočja Javorniško-snežniške visokokraške planote poraščajo suha kraška travišča, ki odražajo vpliv človekove dejavnosti, predvsem paše, v minulih stoletjih. Predstavljen je izjemno pester rastlinski svet ter ptice, značilne za širno, odprto krajino, od največjih, beloglavih jastrebov do manjših vrst, npr. pisanih slegurjev in smrdovkaver. Izpostavljena je tudi problematika načrtovane vetrne elektrarne z jasnim sporočilom o njeni škodljivosti za ptice.

Planinsko polje z reko Unico je predstavljeno s travniško morsko čebulico, ki ima tod edino nahajališče v Sloveniji. Posebna pozornost je namenjena koscu in načinom njegovega ohranjanja. Poudarjeni so dejavniki ogrožanj Planinskega polja.

Podzemni svet Postojnskega jamskega sistema ter drugih jam v širši okolici je izjemno bogat z živalskimi vrstami, ki so vezane na podzemlje. Prikazani so značilni predstavniki posameznih skupin, med njimi drobnovratnik in človeška ribica. Podano je opozorilo pred onesnaževanjem podzemlja z odpadki.

V dolini Pivke svoje mesto dobijo predvsem presihajoča kraška jezera z izredno pestrim rastlinskim svetom ter številnimi vrstami metuljev. Visoka biotska raznovrstnost je prikazana s primerjavo števila vrst različnih živalskih skupin (metulji, hrošči, dvoživkami, pticami) v Sloveniji in v dolini Pivke.

Na Cerkniškem jezeru je z značilnimi rastlinami in vrstami ptic prikazanih pet združb: vodne, amfibijske, močvirske ter barjanske združbe in mokrotni travniki. Predstavljena je tudi pestrost dvoživk z značilnimi predstavniki.

Javorniško-snežniški gozdovi so s širo prostranostjo ter dobro ohranjenostjo življenjski prostor zavarovanim vrstam velikih zveri. K večji biotski raznovrstnosti v gozdovih veliko pripomore ustrezen delež mrtvega lesa, ki je prebivališče in hrana mnogim vrstam, od ptic, preko hroščev do gliv in mikroorganizmov.

Na vseh panojih so posebej izpostavljene vrste z rdečih seznamov ogroženih vrst v Sloveniji ter endemične vrste.

Interaktivni del razstave je vsebinsko povezan s panoji. Zasnovan je tako, da lahko obiskovalci aktivno obnovijo pomen posameznih predstavljenih pojmov (npr. endemit, habitat), prepoznajo posamezne vrste ter njihove medsebojne odnose ter obnovijo poznavanje pokrajinskih značilnosti (Snežnika, doline Pivke). S podpisom lahko obiskovalci izrazijo podporo k ohranjanju biotske raznovrstnosti na obravnavanem območju.

Kontakt:

mag. Špela Habič

GSM: 041-657-308

e-pošta: spela.habic@zgs.gov.si spelah16@gmail.com